

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621201282
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5621201282.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti O. Y., nar. XX.XX.XXXX, U. Y., nar. XX.XX.XXXX a O. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu č. 1784/30, 031 80 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti rodičov: J. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom trvale Y. č. XX, toho času XXX XX I. T., ul. V. č. XXX/XX, a T. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. C. č. XXX, toho času I. č. XX, XXX XX U. W., o návrhu matky detí na zmenu úpravy styku a v konaní o výchovnom opatrení, o odvolaní otca detí proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/29/2021-117 zo dňa 12. januára 2022, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 9P/29/2021-117 zo dňa 12.01.2022 zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/13/2020 zo dňa 14.07.2020 v časti o úprave styku tak, že matka je oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi O. Y., nar. XX.XX.XXXX, U. Y., nar. XX.XX.XXXX a O. Y., nar. XX.XX.XXXX každý pracovný piatok párneho kalendárneho týždňa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, v čase od 12.45 hod. do 14.00 hod. (výrok I. bod 1.). Otec je povinný zabezpečiť prítomnosť maloletých detí v termíne určeného styku (bod 2.). Súd nariaďuje výchovné opatrenie a ukladá rodičom maloletých detí a maloletému O. Y., nar. XX.XX.XXXX povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie zamerané na zlepšenie komunikácie medzi rodičmi a obnovu narušeného vzťahu medzi matkou a maloletým O. Y., nar. XX.XX.XXXX, v termínoch určených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš (výrok II., bod 1.). Otec je povinný zabezpečiť prítomnosť maloletého O. Y., nar. XX.XX.XXXX v termínoch určených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš (bod 2.). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš je povinný podať súdu správu o priebehu výkonu výchovného opatrenia do 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku o uložení výchovného opatrenia (výrok III.). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že návrhom podaným na súd dňa 12.05.2021 žiadala matka zmenu úpravy styku, aby sa mohla s deťmi stretávať vždy po 6 dní v mesiaci po dohode cez telefón alebo každý piatok od 14.00 hod. do 17.00 hod. v meste bez prítomnosti otca. Návrh odôvodnila tým, že chce, aby deti chodili za ňou do I. na víkendy. Nechce, aby otec detí chodil za ňou a chce byť s deťmi sama. Otec deťom vymýva mozgy a deti sa s ňou nechcú rozprávať. Bojí sa, že na ňu zabudnú a stratí ich. Naposledy

jej povedali, že im nechýba a najstarší jej povedal, že ju nechce vidieť. Otec deťom všetko dovolí, skáču mu po hlave. Staršiemu dovolí pozerat' v telefóne nevkusné veci, dlho sa hrať na mobile. Deti mrzko rozprávajú a majú to od otca. Deti pohadzuje k jej sestre a jej mame, ktoré s nimi chodia po doktoroch a nie otec. Deťom sa nevenuje, neučí sa s nimi a ani von nechodí. Povedal jej to najmladší O.. Pri deťoch bola vo februári, otec sa vyjadroval, že ide deťom tlačiť kaleráby do hlavy, že smrdí, že je opitá. Otec volal pánovi Y. (poznámka súdu: pracovník Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš), že O. ochorel asi od nej, lebo nemala test. Uvádza, že ju videl piť s bezdomovcami čučo, jej priateľ smrdel a že ju podvádza, ale nemá o tom žiaden dôkaz. Chce byť s deťmi aj na Vianoce a veľké prázdniny.

3. Uznesením č. k. 9P/29/2021-183 zo dňa 15.11.2021 súd začal konanie o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“) uložením povinnosti rodičom a maloletým deťom podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, referáte poradensko-psychologických služieb.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov detí, maloletého O. Y., ďalej oboznámením sa s listinami a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/13/2020. Pri rozhodovaní vychádzal z čl. 5, § 24 ods. 4, § 26, § 37 ods. 1 Zákona o rodine.

5. Konštatoval, že naposledy bolo o výkone rodičovských práv a povinností rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 14.07.2020 sp. zn. 1P/13/2020, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli všetky tri maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Matka sa zaviazala prispievať na výživu každého z maloletých detí minimálnym výživným podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, t.j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do každého 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám otca, počnúc od 01.07.2020. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi v detskom kútiku v obchodnom centre Stop Shop v Liptovskom Mikuláši, každý nepárny piatok v čase od 12.20 do 14.20 hod. Otec sa zaviazal deti na stretnutie s matkou pripraviť a stretnutie matke umožniť. Maloletý O. bol vypočutý v konaní sp. zn. 1P/13/2020 na pojednávaní dňa 14.07.2020 a už vtedy vypovedal, že ku mame nechce ísť ani na návštevu. Vyjadroval sa, že mama sa fláka s chlapmi a chodila s nimi do bytu vtedy, keď ocino nebol doma. Vtedy ho vyhodili z bytu. Povedali mu „Prosím ťa, môžeš ísť von“. Vie, že mama býva na I., nebol ju tam navštíviť a ani nechce. Maloletý U. na otázku sudkyne, či sa chce stretávať s mamou, iba krútil hlavou. Výsluch maloletého O. nebol možný.

6. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš priebežne spisoval úradné záznamy zachytávajúce najmä oznámenia rodičov, ktoré svedčia o úrovni komunikácie o problémoch v rodine (zo dňa 07.08.2020, 28.08.2020, 07.10.2020, 19.10.2020, 20.11.2020, 11.01.2021, 01.12.2020, 11.01.2021, 09.02.2021, 18.02.2021, 20.01.2021).

7. Súd mal preukázané, že od posledného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov na strane rodičov a detí odôvodňujúcich zmenu úpravy styku. Problémy komunikácie medzi rodičmi sa prehĺbili. Nevyriešené problémy z (bývalého) partnerského vzťahu sa prenášajú do rodičovských vzťahov. Do styku matky s deťmi na mieste verejne prístupnom objektívne (detský kútik v obchodnom centre Stop shop) negatívne zasiahli protiepidemiologické opatrenia proti Covid-19 (uzavretím detského kútika). Ak aj otec umožnil matke návštevu detí u neho doma, skončilo sa to konfliktom rodičov pred deťmi. V priebehu konania sa začalo javiť, že situácia matky by sa mohla zlepšiť. Matka sa s priateľom odsťahovala z nevyhovujúcich podmienok v I. do bytu, ktorý prenajal matkin priateľ.

8. Matka sa bez ospravedlnenia neustanovila na pojednávanie dňa 01.12.2021, hoci predvolanie jej bolo riadne doručené do vlastných rúk (23.11.2021) a aj telefonicky 16.11.2021. Následne bezprostredne pred pojednávaním dňa 12.01.2022 určeným na 08.15 hod. telefonovala, že zabudla na pojednávanie (sudkyňa jej dala pokyn, aby sa ustanovila na pojednávanie, hoci bude meškať). Matka sa ustanovila na pojednávanie o 08.40 hod. Takéto správanie sa súdu javilo nezodpovedné. Matka od začatia konania na súde celkom trikrát oznámila otcovi, že sa chce vrátiť (k deťom), aby jej zabezpečil odvoz. Otec dvakrát umožnil návrat matky k deťom, respektíve jej pobyt v domácnosti otca, prvýkrát jeden deň začiatkom januára 2022, druhýkrát 10. - 11.01.2022. Matka dňa 11.01.2022 volala políciu, lebo otec jej nechcel dovoliť vziať si veci z bytu, ktoré považovala za svoje a policajtom mala tvrdiť, že ju otec udrel. V tom čase bol v byte maloletý O., ktorý mal otcovi svedčiť, že otec matku neudrel. Otec uvádzal, že matka vtedy strčila maloletého O. tak, že si udrel hlavu. Otec tvrdil, že matka mu povedala, že ju súčasný priateľ bije (ukazovala mu modriny), a preto mu volala. Matka tvrdila, že priateľ ju nebije, len sa pohádali. Napriek tomu matka hľadala útočisko u otca detí. Matka má narušené vzťahy so svojou matkou a súrodencami, ktorí pomáhajú otcovi so starostlivosťou o deti. V r. 2018 bola matka s deťmi dočasne v zariadení núdzového bývania a pracovníci zariadenia vyhodnotili z pozorovania, že matka nie je schopná samostatne fungovať a starať sa o deti. Potrebuje asistenciu a neustálu kontrolu. Matka v

minulosti zvykla telefonovať do materskej školy, ktorú navštevovali mladšie deti mimo dohodnutého času. Z výpovede otca vyplynulo, že matka nevyužila všetky termíny styku s maloletými deťmi a na miesto styku sa najmenej trikrát neustanovila. V jednom prípade matka neprišla na styk, keď sa dozvedela, že maloletý O. ju nechce vidieť a stretnúť sa chcú iba dve mladšie deti. Pred pojednávaním dňa 30.06.2021, keď čakali rodičia, maloletý O. a kolízny opatrovník pred pojednávacou miestnosťou, matka dieťa ignorovala, lebo očakávala, že dieťa príde za ňou a stisne ju. Matka má psychiatrom diagnostikovanú organicky podmienenú poruchu osobnosti a správania (bez nutnosti užívania liekov) s tým, že má užívať antiepileptiká a dodržiavať abstinenciu od alkoholu. Z hľadiska súdu nie je stabilná v prejavoch záujmu o deti. Keď jej to vyhovuje, chce vykonávať rodičovské práva, ale k rodičovským povinnostiam má laxný prístup (odmieta platiť výživné určené súdom v minimálnej výške, lebo usúdila, že otec by peniaze využil pre seba a nie na deti). Presadzuje svoj záujem bez zohľadnenia potrieb detí a druhého rodiča. Je nekritická k vlastnému správaniu a málo empatická k prežívaniu pocitov detí, najmä maloletého O.. Maloletý O. v konaní sp. zn. 1P/13/2020 odmietal ísť navštíviť matku do miesta jej bydliska v I., ale neodmietal styk s matkou ako taký. V priebehu času sa jeho postoj zmenil a v súčasnosti deklaruje, že sa s mamou nechce stretávať. Tvrdí, že mama ich oklamala (povedala, že sa vráti, ale nevrátila sa). Pamätal si, že matka ho v minulosti fyzicky potrestala (facka). Otec doplnil, že matka maloletého O. strčila a udrel si hlavu (počas jej poslednej návštevy 11.01.2022). Maloletý O. sa lieči u detského psychiatra. Maloletí U. a O. navštevujú Špeciálnu základnú školu s materskou školou internátnou v I. Y. pre mentálny postih.

9. Súd dôsledne zvažoval prospech detí, aby neutrpeli žiadnu ujmu, v dôsledku realizácie súdneho rozhodnutia o úprave styku, najmä s ohľadom na ich zdravie, bezpečnosť a emocionálny vývoj. Styk rodiča s dieťaťom nie je podmienený plnením vyživovacej povinnosti. Ak v dôsledku rozchodu rodičov jeden z rodičov nežije v spoločnej domácnosti s deťmi, nie je to dôvod, aby sa nestýkal s deťmi. Deti majú právo mať zachovaný vzťah s obidvomi rodičmi. Nie je dobré, aby sa stotožňoval rozchod rodičov detí s opustením detí, ak rodičia nezotrvajú v spoločnej domácnosti a jeden z rodičov nie je schopný, či nemá možnosti sa o deti rovnocenne postarať. Deti majú právo, aby s nimi rodičia dobre zaobchádzali a konali v ich najlepšom záujme. Preto súd rozhodol, že styk matky s deťmi sa bude realizovať v chránenom a kontrolovanom prostredí na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši (tak ako uviedol vo výrokovvej časti rozsudku). Následne bude môcť vyhodnotiť, či sa matka ustanovuje na styk s deťmi riadne a včas, či otec pripravuje deti na styk s matkou. Takúto formu styku súd považoval za krajné riešenie, keďže prostredie inštitúcie nie je prirodzené, ale v súčasnosti je jedinou možnosťou, aby sa deti mohli bezpečne stýkať s matkou.

10. Súd kombinoval zmenu úpravy styku s nariadením výchovného opatrenia. Súčasne so zmenou úpravy styku nariadil výchovné opatrenie uložením povinnosti rodičom a maloletému O. podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku. Medzi rodičmi je tak vážne narušená komunikácia, že negatívne zasahuje do výchovy, najmä maloletého O.. Mladšie deti situáciu vnímajú len v rozsahu ich veku a mentálnej úrovne. Maloletý O. odôvodňuje odmietanie styku s matkou, ako dôsledku, že ich matka opustila a odpustil by jej, keby sa vrátila. Preto bolo potrebné, aby sa rodičia naučili navzájom komunikovať a maloletý O. obnovil narušený vzťah s matkou. Zrejme musí spracovať rozchod rodičov a neprítomnosť matky v jeho každodennom živote (odlíšiť rozchod rodičov a separáciu od matky, ako dôsledku odlúčenia rodičov). Taktiež to, aby sa rodičia naučili komunikovať s maloletým O. spôsobom, ktorý nebude zraňovať jeho city a narúšať jeho emocionálny vývoj. Súd bude sledovať realizáciu výchovného opatrenia a po 6 mesiacoch vyhodnotí priebeh a výsledky uloženého výchovného opatrenia.

11. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52, § 57 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „C. m. p.“ tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

12. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec detí. V odvolaní uviedol, že sa odvoláva voči rozhodnutiu súdu a to v bodoch 1. a 2. vzhľadom na labilný psychický stav matky detí, maloletého O., U. a O., ktorý v žiadnom ohľade nemá priaznivý vplyv na vývoj maloletých. Maloletý O. sa s matkou odmieta stretávať vzhľadom na fakt, že ho napadla, kedy musela byť privolaná aj policajná hliadka. Matka svojím správaním dokazuje, že nemá záujem o stretávanie sa s maloletými. Neustálym vracaním sa odchádzaním sú z nej maloletí zmätení, cítia sa oklamaní. Volajú ju menom. Nezaujíma sa o školské výsledky žiakov. Otec detí navrhol, aby styk matky s deťmi nebol oprávnený. V prípade oprávnenia navrhol, aby k tomu dochádzalo len za jeho prítomnosti. Stretávanie za jeho prítomnosti odporúča aj

triedna učiteľka maloletého U. a maloletého O., vzhľadom na fakt, že deti sú vždy po stretnutí s matkou rozhodené, nesústredené.

13. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení zo dňa 09.03.2022 súhlasil s uloženým výchovným opatrením, a to, aby sa rodičia a maloletý O. podrobili odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš po dobu 6 mesiacov. Zároveň trval na svojom vyjadrení na pojednávaní konanom dňa 12.01.2022, a to aby styk s matkou a maloletými deťmi nebol upravený. Ďalej uviedol, že po pojednávaní matka spolu s priateľom T. D. odovzdali prenajatý byt v L. a matka sa s ním vrátila žiť do I. č. XX, kde nie sú vytvorené podmienky na stretávanie sa s maloletými deťmi. V momentálnej situácii odporúča, aby styk prebiehal na základe dohody rodičov vždy len v prítomnosti otca alebo iného rodinného príslušníka. Matka sa správa nepredvídateľne (niekoľkokrát opustila spoločnú domácnosť priateľa v L. a išla žiť k otcovi detí, aby sa hneď na ďalší deň vrátila ku priateľovi do L.) a vo vypätých situáciách koná skratovito (napadnutie otca a maloletého O.), čím by mohla ohroziť priaznivý sociálny, psychický a fyzický vývin maloletých detí.

14. Matka detí vo vyjadrení k odvolaniu otca doručenom súdu dňa 24.03.2022 uviedla, že svoje deti miluje, dala by im posledné a nie je žiadna psychicky labilná osoba ako si otec detí myslí. Zakazuje jej stretávať sa s deťmi, s najstarším sa neučí, nekontroluje mu úlohy, deti majú v skrinkách neporiadok, v celom byte je špina, deti nemajú zdravú výživu (jedľa polotovary, jogurty po záruke) a má kamaráta, s ktorým pije. Nemohla byť s deťmi, osláviť narodeniny a ani sviatky, od najstaršieho dostala facku a povedal jej, že je ku.... Potvrdila, že mu vlepila, ale to všetko má od otca. Maloletý O. chodí po instagrame a všade každému nadáva cez net, a keď s nimi bývala, tak so staršími sa kamarátil a s nimi v obchode kradol, pil energetičky, mala s ním problémy. Teraz mu otec detí dovolil elektrickú cigaretu a najstarší si robí čo chce, od rána do večera sedí pri počítači a hrá sa. Vstane na obed a keď ide do školy, tak sa nenaraňkuje. Otec detí si do bytu vodí feťákov, bezďákov a takých ako je on sám, alkoholikov. Robí o nej klebety aj o jej priateľovi, raz ju videl piť lacné víno, ale žiadny dôkaz nemá lebo vie, že je epileptička a že piť nemôže. Otec detí ju dostal do dlhov, ktoré musí teraz splácať a kvôli nemu nemôže nič deťom kúpiť. Vie, že deti ju ľúbia, lebo keď boli pri nej, tak im bolo s ňou dobre, ale keď mali ísť do školy tak ani nechceli ísť, plakali za ňou, nie ako učiteľky povedia, že si s nimi nevedia dať potom rady, že sú rozhodené a sa čudujú, že prečo je to tak, keď otec jej zakazuje byť s nimi a učiteľka jej napíše, že ona nie je oprávnená jej poslať či už video alebo foto ako sa učia, že musí mať dovoľenie od otca detí. Nie je spokojná so sudkyňou, lebo stále chodí na súd a nevie s tým nič spraviť. Chcela, že by deti boli v striedavej starostlivosti aspoň, ale sudkyňa povedala, že ona to nemôže tak urobiť, tak potom urobila tak, že každý nepárny piatok sa máme stretávať v detskom kútiku od 12.30 do 14.00 hod. a otec s deťmi nechodil, riešila to na polícii. Potom na súde, povedala, že sa budeme stretávať na úrade všetci aj otec. Navrhla, aby deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti a aby súd zrušil rozsudok 9P/29/2021 hlavne z toho dôvodu, že otec detí nie je schopný sa postarať o seba, nieto ešte o deti a teraz sa musí starať ešte aj o svojho otca, ktorý je v ťažkom stave kvôli vlastnom synovi - otcovi detí.

15. Otec detí vyjadrenie došlé súdu dňa 22.04.2022 k vyjadreniu kolízneho opatrovníka detí uviedol obsahovo zhodné ako odvolanie proti rozsudku okresného súdu a pripojil písomné stanovisko triednej učiteľky maloletých žiakov O. a U., ktorí navštevujú Špeciálnu základnú školu internátnu v I. Y..

16. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení k vyjadreniu matky detí zo dňa 04.05.2022 uviedol, že naďalej súhlasí s uloženým výchovným opatrením, a to aby sa rodičia a maloletý O. podrobili odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš po dobu 6 mesiacov. Zároveň trval na jeho vyjadrení na pojednávaní konanom dňa 12.01.2022, a to, aby styk s matkou a maloletými deťmi nebol upravený. V momentálnej situácii odporúča, aby styk prebiehal na základe dohody rodičov vždy len v prítomnosti otca alebo iného rodinného príslušníka. Správanie matky je nepredvídateľné, konfliktné, doposiaľ nemá vytvorené stabilné podmienky na výchovu a starostlivosť o deti, čím by mohla ohroziť priaznivý sociálny, psychický a fyzický vývin maloletých detí.

17. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení k vyjadreniu otca zo dňa 06.07.2022 podal zhodné vyjadrenie ako zo dňa 04.05.2022 (viď bod 17 odôvodnenia tohto rozhodnutia). Dodal len, že matka detí býva na ubytovni v I. T., na výživu detí neprispieva.

18. Krajský súd ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 C. m. p., § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.) oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 C. s. p. v spojení s § 62 ods. 1 C. m. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 C. m. p.) a dôvodmi odvolania (§ 66 C. m. p.), s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 C. m. p.) a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p.) z nasledovných dôvodov:

19. V preskúmvanej veci sa podaným návrhom matka detí domáhala zmenu úpravy styku, o ktorej bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/13/2020 zo dňa 14.07.2020, ktorým schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola matka oprávnená stretávať sa maloletými deťmi v detskom kútiku v obchodnom centre Stop Shop v Liptovskom Mikuláši, každý nepárny piatok v čase od 12.20 hod. do 14.20 hod. a otec sa zaviazal deti na stretnutie s matkou pripraviť a stretnutie matke umožniť. Okresný súd v priebehu konania uznesením č. k. 9P/29/2021-103 zo dňa 15.11.2021 začal konanie o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine uložením povinnosti rodičom a maloletým deťom podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, referáte poradensko-psychologických služieb.

20. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že mení rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/13/2020 zo dňa 14.07.2020 v časti o úprave styku tak, že matka je oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi každý pracovný piatok párneho kalendárneho týždňa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, v čase od 12.45 hod. do 14.00 hod. (výrok I. bod 1.). Otec je povinný zabezpečiť prítomnosť maloletých detí v termíne určeného styku (bod 2.). Nariaďuje výchovné opatrenie a ukladá rodičom maloletých detí a maloletému O. Y. povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie zamerané na zlepšenie komunikácie medzi rodičmi a obnovu narušeného vzťahu medzi matkou a maloletým O. Y. v termínoch určených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš (výrok II., bod 1.). Otec je povinný zabezpečiť prítomnosť maloletého O. Y. v termínoch určených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš (bod 2.). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš je povinný podať súdu správu o priebehu výkonu výchovného opatrenia do 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku o uložení výchovného opatrenia (výrok III.). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

21. Otec detí v odvolaní uviedol, že podáva odvolanie v bodoch 1. a 2., ktoré body sa však týkali oboch výrokov súdneho rozhodnutia a teda o zmene úpravy styku matky s maloletými deťmi a výchovnom opatrení. Posúdiac odvolanie podľa obsahu (§ 124 C. s. p. v spojení s § 2 ods. 1 C. m. p.) bolo možné konštatovať, že otec detí mal výhrady k rozhodnutiu súdu o zmene úpravy styku matky s maloletými deťmi (navrhoval, aby styk matky s deťmi nebol oprávnený a v prípade oprávnenia, aby k tomu dochádzalo len za jeho prítomnosti). Napriek uvedenému odvolací súd podrobil prieskumu oba výroky súdneho rozhodnutia majú za to, že spolu súvisia. Okrem toho dôvodom bolo i to, že vo veciach v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania a teda preskúmava aj tie výroky, ktoré odvolaním napadnuté neboli (§ 65 C. m. p.).

22. K rozhodnutiu okresného súdu ohľadom zmeny úpravy styku odvolací súd uvádza, že rodič, ktorý nemá maloleté dieťa vo svojej priamej výchove, má obmedzenejšie možnosti ovplyvňovať jeho výchovu než rodič, ktorý dieťa vo svojej výchove má. Napriek tomu však nie je zodpovednosť za výchovu dieťaťa zbavený. Svoj vplyv na maloletého môže uplatňovať pri pravidelnom styku s ním, na ktorý má zásadne právo. Je i v záujme maloletého, aby na jeho výchovu pôsobili obidvaja rodičia a aby si, i keď rodičia žijú oddelene, vytvoril citové vzťahy k obidvom. Aj podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Samotný pojem „záujem maloletého dieťaťa“ je potrebné chápať čo najextenzívnejšie. Je v záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, a aby boli rešpektované jeho

práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa. Z tohto hľadiska je dôležité, aby obidvaja rodičia sa podieľali čo najintenzívnejšie na výchove dieťaťa. Neopomenuteľnými kritériami, podľa ktorých sa súd pri úprave styku spravuje, sú okrem veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, najmä citový vzťah k rodičom, a predovšetkým k rodičovi, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, ako aj vzťah dieťaťa k prostrediu, v ktorom tento rodič žije.

23. Podľa odvolacieho súdu okresný súd v súvislosti s rozhodovaním o zmene úpravy styku matky s maloletými deťmi vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie a zistil tak skutočný stav v miere potrebnej pre jeho rozhodnutie. Správne uzavrel, že bol dôvod na zmenu úpravy styku pretože doterajšie miesto stretávania (detský kútik) nebolo už vhodné. Taktiež správne rozhodol o rozsahu a mieste stretávania matky s maloletými deťmi. Rozhodnutie okresného súdu obsahuje všetky náležitosti uvedené v ust. § 220 C. s. p. Odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

24. Otec detí v odvolaní poukazoval na labilný psychický stav matky detí, ktorý v žiadnom ohľade nemá priaznivý vplyv na vývoj maloletých. Maloletý O. sa s matkou odmieta stretávať vzhľadom na fakt, že ho napadla, kedy musela byť privolaná aj policajná hliadka. Podľa neho matka svojim správaním dokazuje, že nemá záujem o stretávanie sa s maloletými. Neustálym vracaním sa a odchádzaním sú z nej maloletí zmätení, cítia sa oklamaní. Matku volajú menom. Táto sa nezaujíma o školské výsledky žiakov. Navrhol preto, aby styk matky s deťmi nebol oprávnený. V prípade oprávnenia, aby k tomu dochádzalo len za jeho prítomnosti. Stretávanie za jeho prítomnosti odporúča aj triedna učiteľka maloletého U. a maloletého O., vzhľadom na fakt, že deti sú vždy po stretnutí s matkou rozhodené, nesústredené. V tejto súvislosti pripojil vyjadrenie triednej učiteľky maloletého U. a maloletého O.. Z tohto vyjadrenia vyplýva, že otec sa o maloleté deti, ktoré navštevujú dvojtyždňový pobyt v školskom zariadení, príkladne stará. Denne sa zaujíma o ich výchovno-vzdelávacie výsledky, pravidelne má na čas uhradené všetky poplatky. Maloletí sa na otca vždy veľmi domov tešia, celé dni ho spomínajú, radi mu posielajú pozdravy vo forme videa na platforme messenger. Triedna učiteľka matku detí osobne nepozná. Ozvala sa jej len cez platformu messenger vo februári tohto roku. Zo správy matky detí jej vyšlo, že ozvanie sa bolo skôr účelové kvôli zmene úpravy styku s maloletými. Maloletí matku ešte pred polrokom a viac sem tam spomenuli, potom ju chvíľu volali menom a teraz si na ňu ani nespomenú. Viackrát majú v triede vyučovanie zamerané na rodinu, na otca, matku - maloletí sa k role matky nijakým spôsobom nevyjadrujú. Za to o otcovi hovoria vždy pekne a s láskou.

25. Odvolací súd oboznámiac sa s obsahom odvolania otca detí, vyjadreniami matky detí a kolízneho opatrovníka detí ako i celého spisového materiálu dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Aj keby správanie matky detí bolo preukázané tak bolo správnym rozhodnutie okresného súdu, že styk matky s deťmi sa bude realizovať v chránenom a kontrolovanom prostredí na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši. Okrem toho preukáže, či matka má alebo nemá skutočný záujem o styk deťmi. Odmietanie stretávania maloletého O. s matkou je aj podľa odvolacieho súdu dôsledkom prejavov matky detí. Aj v priebehu konania sa vrátila do domácnosti otca, čo maloletý akceptoval a potom po jej náhlom bezdôvodnom odchode ju už odmietal. Zo správy triednej učiteľky maloletého U. a maloletého O. vyslovene a jednoznačne nevyplýva konkrétne správanie detí po stretnutiach s matkou. Deklaruje však, že prejavy detí sa menia v súvislosti s tým, že sa matka s nimi dostatočne nestretáva, k čomu prispieva aj ona samotná. Odvolací súd na odporúčania kolízneho opatrovníka detí vo vyjadreniach k odvolaniu, aby styk prebiehal na základe dohody rodičov vždy len v prítomnosti otca alebo iného rodinného príslušníka, neprihliadol. Dôvodom sú preukázané narušené vzťahy medzi rodičmi, ktoré si títo nevedia vyriešiť bez pomoci odborného aparátu, a preto má k uvedenému prispieť práve rozhodnutie súdu o výchovnom opatrení a rovnako tak aj k odstráneniu odmietania maloletého O. matkou. Realizácia výkonu súdneho rozhodnutia ukáže, či sa v budúcnosti bude/nebude uskutočňovať stretávanie matky s maloletými deťmi aj na základe dohody rodičov. Okrem toho, ak sa matka detí nebude správať podľa súdneho rozhodnutia a možnosť danú súdom dostatočne nevyužije, môže súd v budúcnosti pristúpiť aj k iným opatreniam. Za súčasného stavu súdnym rozhodnutím nariadená zmenená úprava styku je však podľa odvolacieho súdu primeraná a zodpovedajúca okolnostiam prípadu, pričom rešpektuje hlavne záujmy všetkých troch maloletých detí o potrebe stretávať sa s matkou.

26. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, a to vrátane rozhodnutia o nariadení výchovného opatrenia, po preskúmaní ktorého podľa § 65 C. m. p. nezistil žiadne pochybenie súdu.

27. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 C. m. p. a § 58 C. m. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd nevhliadol dôvody na priznanie náhrady trov konania podľa § 55 C. m. p.

28. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).